

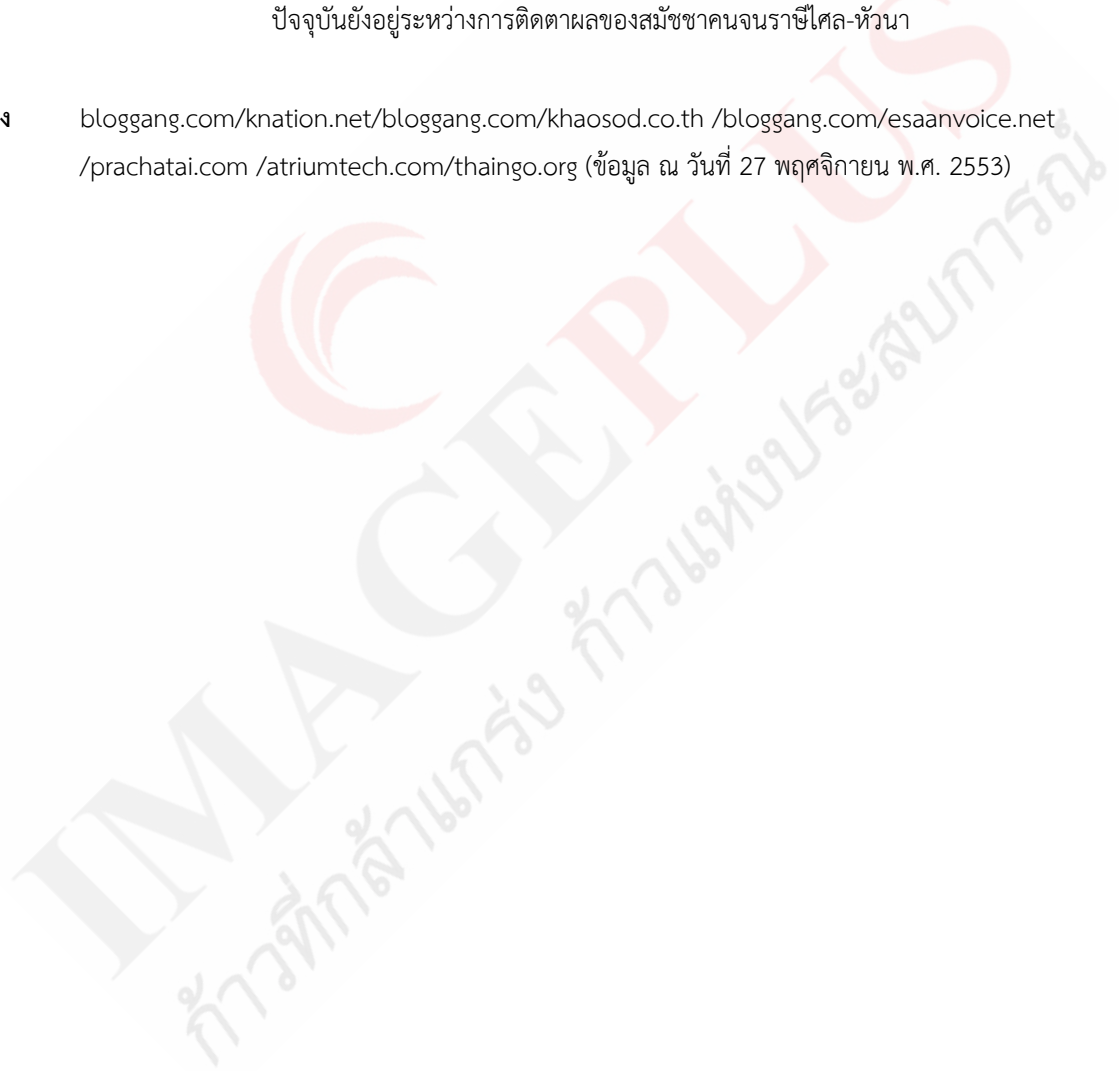
กรณีเขื่อนราษีไศล กับ กลุ่มสมัชชาคนจนราษีไศล - ห้วยนา จังหวัดศรีสะเกษ

การรวมตัว	มีการรวมกลุ่มกันของชาวบ้านเป็นกลุ่มสมัชชาคนจนผู้ได้รับผลกระทบจากเขื่อนราษีไศลและเขื่อนห้วยนา เรียกร้องสิทธิให้รัฐจ่ายค่าชดเชย ศึกษาผลกระทบ (ย้อนหลัง) และให้มีแผนฟื้นฟูความเสียหาย ที่ศาลากลาง จังหวัดศรีสะเกษในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2540 แต่เรื่องก็ยังยืดเยื้อมานาน จนกระทั่งได้มีการบุกเข้าชุมนุมที่ห้วยนาเขื่อนราษีไศลอีกครั้งเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2543
คู่กรณี	กรมชลประทาน (เขื่อนราษีไศล ในโครงการโขง ชี มูล ก่อสร้างและกักเก็บน้ำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ปัจจุบันกรมชลประทานมารับผิดชอบแทนเปลี่ยนเป็น โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลล่าง)
ปีที่เกิดเหตุการณ์	พ.ศ. 2536
ประเด็นเคลื่อนไหว	1. เรียกร้องสิทธิให้รัฐจ่ายค่าชดเชย กรณีได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนราษีไศล 2. พื้นที่ทำการเกษตรเสียหายเป็นวงกว้าง ไม่สามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้ทัน 3. การสูญเสียที่ดินทำกินของราษฎรตามริมตลิ่งแม่น้ำ
ปฏิบัติการ	1. ชาวบ้านผู้เดือดร้อนยื่นเรื่องร้องเรียนเรียกค่าเสียหายจากกรณีสร้างเขื่อน (ปี พ.ศ. 2537) 2. มีการปะทะกันระหว่างกลุ่มสมัชชาคนจนที่ไปปักหลักชุมนุมประท้วงเรียกร้องค่าชดเชยที่ศาลากลาง จังหวัดศรีสะเกษ กับฝูงชนอันบ้าคลั่ง เมามายหรือที่เรียกว่ากลุ่มคัดค้านการจ่ายเงินชดเชย (19 กันยายน พ.ศ. 2540) 3. เมื่อรัฐบาลมีคำสั่งให้จ่ายค่าชดเชยในวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2540 กลุ่มผู้คัดค้านการจ่ายค่าชดเชยนำมือฝายต่อต้านจากราษีไศลและตำบล, อำเภอกันทรวิชัยไปชุมนุมต่อต้านอยู่หน้ากระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (5 - 7 ตุลาคม พ.ศ. 2540) 4. ชาวบ้านสมัชชาคนจนเคลื่อนพลเข้าไปชุมนุมที่ห้วยนาเขื่อนราษีไศล และทำการชุมนุมต่อเนื่องกันมาอีก ระยะเวลาหนึ่ง (19 พฤษภาคม พ.ศ. 2543) 5. ชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างเขื่อนราษีไศล อำเภอรามัน จังหวัดศรีสะเกษ ประมาณ 600 คน ได้เดินทางมาพบกับชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนจากเขื่อนปากมูลบริเวณหน้าทำเนียบ โดยกลุ่มเขื่อนราษีไศลจะยื่นหนังสือต่อรัฐบาลเพื่อให้เปิดการเจรจาปัญหาเขื่อนราษีไศล (27 มกราคม พ.ศ. 2546) 6. สมัชชาคนจน เขื่อนห้วยนาและเขื่อนราษีไศล และเพื่อนพ้องพันธมิตรคนจน ประมาณ 2,000 คน จัดงานปฏิบัติการสิทธิคนทาม ในวาระครบรอบ 1 เดือน ที่มาปักหลักเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่ สันเขื่อนราษีไศล (10 กรกฎาคม พ.ศ. 2552) 7. ตัวแทนกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรธานี จำนวน 12 คน เดินทางมาเยี่ยมสมัชชาคนจน เขื่อนราษีไศลและเขื่อนห้วยนา ที่ปักหลักชุมนุมตั้งหมู่บ้านคนจนชุมนุมยึดเรียกร้องให้กรมชลประทานแก้ไข ปัญหาที่หมักหมมมานานกว่า 16 ปี (13 กรกฎาคม พ.ศ. 2552)

8. 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนตามแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูผลกระทบจากเขื่อนราษีไศล ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ
9. สมัชชาคนจนราษีไศลและหัวหน้ามีมติจัดชุมนุมใหญ่ประจำปี ระหว่างวันที่ 9 - 16 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนเครือข่ายทามมูล บริเวณสันเขื่อนราษีไศล โดยมีสมาชิกจากลุ่มน้ำมูล 3 จังหวัด จำนวน 2,800 คน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของเครือข่ายในรอบ 17 ปี ฝึกอบรมแกนนำและสมาชิก จัดพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้ - ทอดผ้าป่า และการเปิดรอบประชุมเจรจากับตัวแทนรัฐบาล เพื่อติดตามผลการแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการก่อสร้างเขื่อนราษีไศลและเขื่อนห้วยนา ภายใต้โครงการโขง ชี มูล (27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553)

ผลลัพธ์/สถานการณ์ปัจจุบัน แกนนำถูกจับจำคุกกรณีบุกรุกห้วยงาน ได้รับการปล่อยตัว 9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 และปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการติดตามผลของสมัชชาคนจนราษีไศล-ห้วยนา

แหล่งอ้างอิง bloggang.com/knation.net/bloggang.com/khaosod.co.th /bloggang.com/esaanvoice.net /prachatai.com /atriumtech.com/thaingo.org (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553)

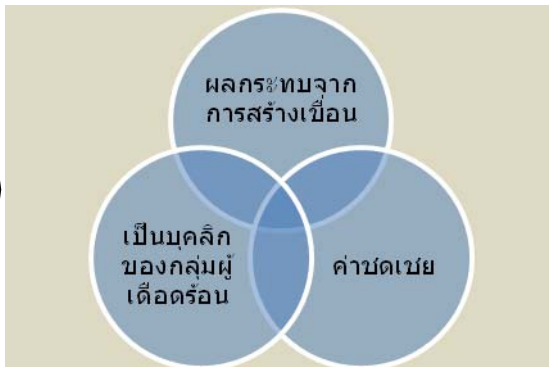
การจัดลำดับตามขั้นตอนของ four stage of social movements

การก่อตัวขึ้นประเด็น

ผลจากการสร้างเงื่อนไขในโครงการโขงชีมูล เพื่อกักเก็บน้ำที่ส่งให้น้ำท่วมพื้นที่ชาวบ้านทำให้สูญเสียที่ดินทำกิน ชาวบ้านจึงเรียกร้องให้รัฐบาลจ่ายค่าชดเชย ศึกษาผลกระทบย้อนหลังและให้มีแผนฟื้นฟูความเสียหาย

1

ประเด็นการเคลื่อนไหว + การปฏิบัติการ

2

การปฏิบัติการ

- เรียกร้องให้รัฐบาลจ่ายค่าชดเชย
- จัดตั้งกลุ่มสมัชชาคนจนราชสีไศล-ห้วยนา
- ชุมนุมประท้วงแบบยึดพื้นที่ทำงาน/โครงการ
- ยื่นหนังสือต่อรัฐบาล
- ประชุมเจรจา

ความก้าวหน้าในปัจจุบัน

๓

ปัจจุบัน ยังอยู่ในระหว่างการติดตามผลของสมัชชาคนจนราชสีไศล - ห้วยนา

การบริหารจัดการ - Bureaucratization

รัฐบาลมีคำสั่งให้จ่ายเงินชดเชยให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ เมื่อปี พ.ศ. 2540 แต่มีการชุมนุมคัดค้านขบวนการจ่ายค่าชดเชย

แกนนำถูกจับ จำคุกกรณีบุกรุกห้วยนา ได้รับการปล่อยตัว 9 ธันวาคม พ.ศ. 2554

มีการจัดกลุ่มตอบโต้ countermovement